Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

26 ноябрь 1971 йил, жума ◆ № 274. (15.144). ◆ Баҳоси 2 тийин.

СССР Олий Советининг СЕССИЯСИ

25 ноябрь эрталаб соат 10 да СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида Иттифоқ Совети йиғилди.

Депутатлар ва меҳмонлар Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, П. Е. Шелест, В. В. Шчербицкий, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқларни қарсаклар билан қизғин кутиб олдилар.

Мажлисни СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси депутат А. П. Шитиков очди.

* * *

25 ноябрь соат 15 да СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида СССР Олий Совети Миллатлар Советининг мажлиси бошланди.

Мажлисни СССР Олий Совети Миллатлар Совети Раисининг ўринбосари Е. З. Залиев очди. (ТАСС).

МОСКВА. 1971 йил 24 ноябрь. Катта Кремль Саройи. СССР Олий Совети учинчи сессияси президиуми. Минбарда—СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин.

В. Бородин фотоси.

УЛУҒВОР БУНЁДКОРЛИК ПРОГРАММАСИ

Саккизинчи чақириқ СССР Олий Советининг учинчи сессияси

Кремлда СССР Олий Советининг сессияси ўз ишини давом эттирмоқда. Депутатлар мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг янги улуғвор программасини зўр манфаатдорлик ва масъулият туйғуси, ишчанлик билан муҳокама қилмоқдалар. 1971—1975 йилги беш йиллик план, 1972 йилги план ва бюджет лойиҳаларида ватанимиз экономикаси ва маданиятини кучли равишда юксалтириш, меҳнаткашлар фаровонлигини анча ошириш юзасидан КПСС XXIV съезди белгилаб берган улуғвор вазифалар ифодаланган. Депутатлар Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқуллаб ва қўллаб-қувватлаб, умумхалқ социалистик мусобақаси кенг қулоч ёзганлиги тўғрисида, тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини бажариш учун бошланган курашдаги муваффақиятлар ҳақида гапирмоқдалар, ишлаб чиқариш резервларидан яхшироқ фойдаланиш, фан-техника тараққиёти суръатларини жадаллаштириш, жамиятимизни коммунизм йўлидан олға силжитиш юзасидан белгиланган планларни тезроқ амалга ошириш борасида конкрет таклифлар киритмоқдалар.

Миллатлар Советининг 24 ноябрь кечқурунги мажлиси СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида ўтди. Мажлис ишида қизғин қарсаклар билан кутиб олинган А. Н. Косигин, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев ўртоқлар иштирок этдилар.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги давлат беш йиллик плани, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1972 йилги давлат плани, СССРнинг 1972 йил давлат бюджети ва СССРнинг 1970 йилги давлат бюджетининг ижроси ҳақидаги ҳисобот тўғрисидаги масалалар юзасидан миллатлар совети план-бюджет комиссиясининг раиси депутат К. М. Герасимов план-бюджет ва тармоқ комиссиялари номидан қўшимча доклад қилди. У комиссиялар номидан СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги давлат беш йиллик планининг сессия муҳокамасига тақдим этилган лойиҳасини маъқуллашни таклиф қилди, бу план КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига хисобот докладида, съезд резолюцияси ва директиваларида баён этилган фикрларга мувофиқ равишда ишлаб чиқилганлигини айтди. Бу планда, деб таъкидлади нотиқ, ҳамма иттифоқдош республикаларнинг халқ хўжалигини ҳар томонлама ва уйғун равишда ривожлантиришдан иборат ленинча миллий сиёсат ўз ифодасини топган.

План-бюджет ва тармоқ комиссиялари Миллатлар Советининг ёшларга доир ишлар билан шуғулланувчи комиссияси ва табиатни муҳофаза қилиш комиссияси иштирокида, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, министрликлар ва идораларнинг вакиллари билан биргаликда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1972 йилги давлат планини ҳам кўриб чиқдилар, уни маъқулладилар ва қўшимча равишда маҳсулот ишлаб чиқариш, унинг турларини кўпайтириш ва айрим моллар қолдиқларини реализацияга чиқариш ҳисобига молларни реализация қилиш планини 117,5 миллион сўм миқдорида кўпайтириш тўғрисида таклиф киритишни мумкин деб топдилар.

1972 йилги бюджет даромадларини 120 миллион сўм миқдорида кўпайтириш тўғрисида ҳам таклиф киритилди.

Комиссиялар иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг қўшимча маблағ ажратиш тўғрисидаги илтимосларини кўриб чиқиб, иттифоқдош республикалар бюджетларининг харажат қисмини бирмунча кўпайтиришни мумкин деб ҳисоблайдилар. Район марказларини ва ишчи посёлкаларини ободонлаштиришга, касалхоналар, мактаблар ва бошқа социал-маданий муассасаларга анжомлар ва ускуналар сотиб олиш ҳамда уларни реконструкция қилишга катта маблағ ажратилди.

Иқтисодий ва социал вазифаларни ҳал этиш учун янги беш йилликда капитал қурилишнинг катта программаси белгиланди. Капитал маблағларнинг умумий ҳажми саккизинчи беш йилликдагига нисбатан салкам 42 процент кўпайтирилади. Кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришга бевосита алоқадор бўлган саноат корхоналарини ривожлантиришга сарфланадиган капитал маблағлар 60 процент кўпайтирилади, аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи объектлар қурилишига бериладиган маблағ эса деярли икки баравар кўпайтирилади.

Қишлоқ хўжалигига аввалги беш йилликдагига нисбатан капитал маблағ сарфлашни анча кўпайтириш кўзда тутилган. Қишлоқ хўжалигининг моддий техника базасини мустаҳкамлаш ва бу тармоқда ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш тадбирлари комплекси амалга оширилади.

Шундан кейин докладчи асосий ишлаб чиқариш фондларидан, капитал маблағлардан, меҳнат ресурсларидан янада самаралироқ фойдаланиш, маҳсулот сифатини ошириш, саранжомлик ва тежамкорлик билан хўжалик юритиш зарурлиги тўғрисида гапиради.

Беш йиллик топшириқларини бажаришда, деди пировардида К. М. Герасимов, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советлари ва уларнинг ижроия-тасарруф органлари муҳим роль ўйнайдилар, чунки улар хўжалик ва социал-маданий қурилиш масалаларини ҳал этишда катта ваколатларга эгадирлар.

План-бюджет ва тармоқ комиссияларининг қўшимча докладидан кейин кун тартибидаги биринчи, иккинчи ва учинчи моддалар юзасидан музокаралар бошланди.

Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг секретари депутат **А. Н. Аксенов** биринчи бўлиб сўзга чиқди. Янги беш йиллик халқ хўжалик планининг КПСС XXIV съезди Директиваларига мувофиқ равишда ишлаб чиқилган, Сиёсий бюро ва КПСС Марказий Комитетининг куни кеча бўлиб ўтган пленуми маъқуллаган ҳамда сессиямиз муҳокамасига тақдим этилган лойиҳаси, шунингдек 1972 йилги план ва бюджет лойиҳалари, деди у, партиямиз, совет халқи ишлари ва режаларининг улуғворлигини намойиш қилади, марксизм-ленинизм ғояларининг енгилмас, ҳаётбахш кучини ифодалайди.

Кўп миллатли Совет Иттифоқи халқларининг ягона қардошлик оиласидаги белорус халқи коммунистик қурилишнинг катта ва мураккаб вазифаларини муваффақиятли равишда ҳал этмоқда. Депутат республика халқ хўжалигини ривожлантиришдаги муваффақиятлар тўғрисида гапириб, бу муваффақиятлар ленинча миллий сиёсат тантанасининг, социалистик интернационализм ва совет халқлари дўстлиги буюк кучининг ёрқин ва ишонарли тимсоли эканлигини таъкидлади.

Бутун Советлар мамлакати каби Белоруссия ҳам тўққизинчи беш йилликни яхши бошлади. Бу йил эришилган натижалар янги беш йиллик топшириқларини Белоруссия меҳнаткашлари муваффақиятли бажаришига бўлган ишончимизни кучайтиради. Лекин биз шуни яхши тушуниб турибмизки, деди сўзини давом эттириб нотиқ, янги беш йилликнинг улуғвор вазифаларини муваффақиятли бажармоқ учун ўтган йилларнинг якунларини чуқур анализ қилиш, амалий фаолият натижаларига танқидий назар билан қараш, партия ва давлат интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлаш керак бўлади. Беш йилликнинг биринчи йили якунларига ва шу йилда эришилган натижаларга КПСС XXIV съездининг юксак талаблари позициясида туриб баҳо бериш ҳозир биз учун айниқса муҳимдир.

Белоруссия партия ташкилотлари ва меҳнаткашлар депутатлари советлари КПСС XXIV съезди директиваларини ва янги беш йиллик топшириқларини бажариш соҳасидаги амалий ишни ташкил этиш пайтида кадрлар билан ишлашни янада яхшилашга, боқим бўлиш ва консерватизмга, айниқса фан-техника тараққиётининг юксак позицияларида туриб замонавий усулда ишлай олиш маҳорати масалаларида кадрларнинг ваколатини ва иш учун шахсий масъулиятини оширишга бутун эътиборни қаратмоқдалар. Омма орасидаги ғоявий-тарбиявий ишни яхшилашга, коммунистик ахлоқни шакллантиришга, социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, камчиликларга қарши, меҳнатда янги муваффақиятлар учун курашга афкор оммани сафарбар қилишда меҳнаткашлар коллективларининг ролини оширишга янада кўпроқ эътибор берилиши зарур.

Депутат беш йиллиқ план лойиҳасини, шунингдек 1972 йил плани ва бюджети лойиҳаларини ССР Иттифоқи Олий Совети комиссияларининг хулосаларини инобатга олган ҳолда тасдиқлаш тўғрисида таклиф киритди.

Тожикистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат **М. Холов** минбарга чиқади. Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг келгуси йилги давлат плани ва беш йиллик плани лойиҳалари, шунингдек 1972 йилги давлат бюджетининг лойиҳаси бошдан охиргача КПСС XXIV съезди қарорлари руҳи билан суғорилган бўлиб, партиянинг коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтириш соҳасидаги бош йўлини ифодалайди, деб таъкидлади.

СССР Олий Совети Сессияси муҳокамасига тақдим этилган лойиҳалар, деди депутат, Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг моҳиятини мужассамлаштиради, барча қардош-иттифоқдош республикалар меҳнаткашларининг манфаатларини акс эттиради.

Нотиқ Тожикистон ССР меҳнаткашлари СССР Олий Советининг ушбу сессиясига қандай натижалар билан келганлигини гапириб берди. Саккизинчи беш йиллик давомида республиканинг асосий ишлаб чиқариш

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ЯНГИ ТАШАББУС КЕНГАЯВЕРСИН

РЕСПУБЛИКАНИНГ ДОНГДОР МЕХАНИЗАТОРИ, СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ ШОЙМАРДОН ҚУДРАТОВ ВА АКА-УКА ШОДИЕВЛАРНИНГ ҚИММАТЛИ ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

Донгдор механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шоймардон Қудратов пахта териш машинасини мукаммал эгаллаб олиб, пахта йиғим-теримида йил сайин юксак меҳнат унумдорлигига эришмоқда. У бу йилги мавсумда машинада 810 тонна пахта териб янги рекорд қўйди.

Кеча республика газеталарида Шоймардон Қудратовнинг республика барча механизаторларига мурожаати босилиб чиқди. У барча механизаторларга мурожаат қилиб, ундан ибрат олишга, ўзларининг маҳоратларини ошириш, ҳосил йиғим-теримида техникадан юксак унум билан фойдаланишга эришиш, шу тариқа ҳар бир механик-ҳайдовчи қишлоқ хўжалигида техника тараққиёти учун курашчиларнинг биринчи сафларида бўлишга даъват этди.

Газеталарда, шунингдек, ака-ука Шодиевларнинг ҳам мурожаати босилиб чиқди. Улар республиканинг барча комсомоллари ва ёшларига мурожаат қилиб, иш ва ўқишдан бўш вақтларида пахта териш техникасини ўрганиш, пахта йиғим-терими даврида механизаторлар сафига қўшилиб, йиғим-теримда актив қатнашишга даъват этдилар. Ака-ука Шодиевлар пахта йиғим-теримида бевосита иштирок этишга интилиб, асосий ишларини қўймай пахта териш машинасини ўргандилар ва учовлон бу мавсумда 510 тонна пахта териб бердилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республиканинг донгдор механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шоймардон Қудратовнинг комплекс механизацияни янада ривожлантириш, пахта териш техникасидан кенг фойдаланиш ва ҳар бир агрегатдан юксак унум билан фойдаланиш асосида машина терими ҳажмини анчагина оширишга қаратилган қимматли ташаббусини маъқуллади. Область, шаҳар, район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область, шаҳар, район ижроия комитетларига, Қишлоқ хўжалик, Совхозлар министрликларига, «Узсельхозтехника» бирлашмасига, совхозлар ва колхозларнинг раҳбарларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими давлат комитетига, институтлар, техникумлар ва ўқув юртларининг раҳбарларига қуйидагилар таклиф этилди:

— областлар, шаҳарлар ва районларда машина терими усталари мактабларини ташкил этиб, механик-ҳайдовчиларнинг малакасини ошириш, юқори малакали машина терими усталарини тайёрлаш;

— Тошкент шаҳридаги ҳамда республиканинг бошқа шаҳарларидаги олий ўқув юртлари, техникумлар ва ҳунар-техника билим юртлари ҳузурида пахта териш техникасини ўрганадиган курслар ташкил этиб, уларда механик-ҳайдовчилар тайёрлаш, биринчи навбатда ёшлар ва қишлоқ хўжалик техникасини ўрганишни хоҳловчи ҳамма кишиларни бу ҳунарга ўргатиб, уларнинг пахта йиғим-теримида қатнашишини таъминлаш.

Республика ва область газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига машҳур механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шоймардон Қудратов ва ака-ука Шодиевларнинг ташаббуси, уларнинг ватанпарварлик интилишлари қўллаб-қувватланиб, техникани эгаллаб олиш оммавий ҳаракатига айланиши, республика қишлоқ хўжалигида техника тараққиётини ривожлантиришга хизмат қилишига эришиш учун кенг пропаганда ишлари олиб бориш топширилди.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 25 ноябрга бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент хисобида).

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Машинада бир кунда	Машинада мавсум бошидан
СИРДАРЕ	0,05	132,73	—	136,21
ХОРАЗМ	0,09	119,86	0,12	97,68
ҚҚ АССР	0,33	118,63	0,36	98,60
ТОШКЕНТ	0,03	117,71	—	105,01
САМАРҚАНД	0,01	114,74	—	114,75
НАМАНГАН	0,01	113,88	—	119,49
АНДИЖОН	0,01	112,21	—	108,59
ҚАШҚАДАРЕ	0,11	107,48	0,18	68,63
ФАРҒОНА	0,05	107,06	0,06	107,92
БУХОРО	0,09	106,66	0,14	110,25
СУРХОНДАРЕ	0,05	104,39	0,06	86,86
Республика бўйича:	0,06	113,89	0,07	107,77

Шу жумладан, ингичка толали пахта:

БУХОРО	бир кунда	1,29	мавсум бошидан	150,45
ҚАШҚАДАРЕ	бир кунда	0,51	мавсум бошидан	138,90
СУРХОНДАРЕ	бир кунда	0,13	мавсум бошидан	113,83
Республика бўйича:	бир кунда	0,34	мавсум бошидан	136,83

МУЗИКА ИЖОДКОРЛАРИНИНГ ҲИСОБОТИ

Ўзбекистон композиторларининг VI съезди 25 ноябрь куни Тошкентда ўз ишини бошлади. Съездни республика композиторлар союзи правлениесининг раиси А. Х. Жабборов қисқача кириш нутқи сўзлаб очди.

Юртдош бастакорларимизнинг асарлари концерт залларида, театрларида беш кун давомида ижро этилади. Ўзбек музика ижодининг ҳамма жанрларида яратилган асарлар — янги опералар, симфониялар, балетлар, қўшиқлар, сюиталар яна кенг тингловчилар муҳокамасига ҳавола қилинди.

Музика ижодкорларининг ҳисоботи катта симфоник концерт билан бошланди. Концертда кўпчиликка манзур бўлиб қолган ва эндигина яратилган асарлар янгради.

Шу кунларда Тошкент ва Самарқанд корхоналарида, олий ўқув юртларида «Қизил Ўзбекистон» колхозида ўтказиладиган ижодий учрашувларда композиторлар ўз асарларини ижро этиб берадилар, келгусидаги режаларини ўртоқлашадилар.

(ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ

УЛУҒВОР БУНЁДКОРЛИК ПРОГРАММАСИ

(Боши биринчи бетда).

фондлари 50 процентдан зиёд ўсди. 100 тадан ортиқ саноат корхонаси ва йирик цех ишга туширилди. Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати моллари ишлаб чиқариш анча кўпайди.

М. Холов қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги муваффақиятлар тўғрисида гапириб айтдики, бу йил об-ҳаво шароитлари ноқулай келишига қарамай республикада мисли кўрилмаган мўл пахта ҳосили етиштирилди — гектар бошига ўрта ҳисобда 29,7 центнер ҳосил олинди. Ҳозиргача давлатга 775 минг тонна пахта топширилди.

Тўққизинчи беш йиллик, деди,— сўзининг охирида депутат — бутун мамлакат сингари Тожикистон ССР олдида ҳам янги катта истиқболлар очади. Ўртага қўйилаётган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши республика экономикаси ва маданиятини ривожлантириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлади. Нотиқ республика меҳнаткашлари партиянинг улуғвор планларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш учун бутун кучларини сарф қиладилар, деб СССР Олий Советини ишонтирди.

Озарбайжон ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **А. И. Иброҳимов** ўз нутқида партиямиз ташқи сиёсатининг кучи ва таъсирчанлигини уқтириб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми КПСС XXIV съездидан кейин партия Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладини тинглаб муҳокама қилди. Пленум бутун партиянинг, бутун халқнинг хоҳиш-иродасини ифодалаб, съезд баён этган ташқи сиёсий программани амалга ошириш соҳасида Марказий Комитет Сиёсий бюроси қилган ишни якдиллик билан маъқуллади ва тўла-тўкис қўллаб-қувватлади. Барча совет кишилари каби Озарбайжон меҳнаткашлари ҳам партиянинг ер юзида тинчлик ва хавфсизликни таъминлашга қаратилган йўлини қизғин маъқуллайдилар ва батамом қўллаб-қувватлайдилар.

Депутат тўққизинчи беш йиллик коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда муҳим босқични белгилаб беришини уқтириб, социал-иқтисодий вазифаларнинг кўлами ҳақиқатан ҳам улуғвор эканлигини таъкидлади. Бу вазифалар халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини анча оширишга қаратилган. Шу беш йилликда Озарбайжон ССРда саноат ишлаб чиқариши ҳажми 46 процент, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши 38,2 процент ортади.

Республика нефть саноатининг ривожи тўғрисида батафсил гапирган депутат денгиз конларини имкони борича кўпроқ ўзлаштириш зарурлигини айтди. Бу эса Озарбайжон манфаатларигагина эмас, шунингдек Туркманистон билан РСФСРнинг Каспий бўйи районлари манфаатларига ҳам дахлдор масаладир, деди А. И. Иброҳимов.

Мамлакат нефтчилари КПСС XXIV съезди қарорларидан руҳланиб тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли равишда бошлаб юборди: нефть ва газ қазиб олиш давлат планлари ошириб бажарилмоқда, ишлаб чиқариш интенсивлаштирилмоқда, деб таъкидлади ўз нутқида СССР нефть саноати министри депутат **В. Д. Шашин.** Бу йил 372 миллион тоннадан ортиқ, яъни бултургидан 23 миллион тонна кўп нефть қазиб олинади.

Маълумки, партия XXIV съезди Директиваларида 1975 йилга борганда нефть қазиб олишни 480-500 миллион тоннага етказиш белгиланган. Ушбу сессияда муҳокама қилинаётган лойиҳада шу кўрсаткичнинг энг юксак даражаси кўзда тутилган.

Беш йил давомида нефть қазиб чиқариш 147 миллион тонна кўпайтирилиши, яъни йилига ўрта ҳисобда салкам 30 миллион тоннадан кўпайтирилиб борилиши, беш йилликнинг кейинги йилларида эса 30 миллион тоннадан ҳам оширилиши лозим. Шу вақтга қадар бундай ўсишга ҳали эришмаган эдик, деди нотиқ. Дунёдаги бошқа биронта мамлакат ҳам бир йил ичида бундай ўсишга эришган эмас.

Нефтчилар ана шу жуда муҳим вазифаларни бажаришга ишчанлик билан тайёргарлик кўрмоқдалар. Тармоқни техника билан такомиллаштириш ва ташкилий жиҳатдан йириклаштириш соҳасида бир қанча муҳим чоралар кўрилди. Кўп босқичли бошқарув аппарати тугатилди, ортиқча структуравий бўлинмалар бекор қилинди. Ишлаб чиқаришнинг техникавий-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашга асосий эътибор берилди.

Шундан кейин министр янги беш йилликда нефть ва газ конлари бўлган районларни ривожлантириш тўғрисида батафсил гапириб берди.

Ғарбий Сибирга асосий эътибор берилади, бу ерда нефть қазиб олишни беш йилликнинг охиригача 125 миллион тоннага етказиш мўлжалланмоқда. Қозоғистон, Оренбург области, Коми АССР ва бошқа нефть ва газ конлари районларини янада ривожлантиришга ҳам катта маблағ ва куч сарф қилинади.

Шу беш йилликда, деди пировардида нотиқ, 120 тадан ортиқ нефть кони тўла-тўкис автоматлаштирилади. Бу конлар нефть саноатида автоматик усулда бошқариш системасининг биринчи навбатини вужудга келтириш учун база бўлиб хизмат қилади.

Ўзбекистон Компартияси Хоразм область комитетининг биринчи секретари депутат **М. Худойберганов** республиканинг муваффақиятларини батафсил гапириб берди (ўртоқ М. Худойберганов нутқи алоҳида эълон қилинаётир).

«Воркутауголь» комбинатига қарашли «Капитальная» шахтаси комплекс бригадасининг бошлиғи депутат **Ю. П. Бронниковга** сўз берилади. Беш йиллик планнинг сессия муҳокамасига тақдим этилган лойиҳаси, деди у, Коммунистик партиянинг, Совет ҳукуматининг Ватанимиз қудратини янада ўстириш тўғрисидаги, халқ фаровонлигини ҳар томонлама ошириш ҳақидаги ғамхўрлигининг ёрқин ифодасидир.

Биз, Воркута меҳнаткашлари, барча совет кишилари қатори севикли Ватанимиз билан фахрланамиз, унинг коммунизм қурилишидаги муваффақиятларига қувонамиз.

Депутат қутб нариёғидаги кўмир ҳавзаси меҳнаткашларининг муваффақиятларини гапириб берди. Бу қаҳратон ўлкада 52 миллат фарзандлари аҳиллик билан меҳнат қилмоқдалар, деб таъкидлади у. Улар аҳил қардошлик оиласида ўз олдиларида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этмоқдалар. Шахтёрлар беш йиллик биринчи йилининг 10 ойлик планидан ташқари 226 минг тонна юқори сифатли кўмир қазиб чиқардилар. Нотиқ ўз ўртоқлари номидан, Воркута меҳнаткашлари номидан комбинат ҳамда шаҳар ишчилари ва хизматчилари тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун ҳамма ишларни қиладилар деб депутатларни ишонтирди.

Сўнгра Ю. П. Бронников ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат сарфлари салмоғини бутун чоралар билан камайтириш масалалари тўғрисида гапирди. Бу проблема, деб таъкидлади у, ишларни тўла-тўкис механизациялаш ва автоматлаштириш йўли билан, кадрлар малакасини ошириш ва уларнинг ишлаб чиқаришда муқим ўрнашиб қолишини таъминлаш йўли билангина ҳал этилиши мумкин.

— Аввалги нотиқларнинг таклифларига қўшилиб мен ҳам мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг янги беш йилликка мўлжалланган планларини қизғин маъқуллайман, деди пировардида депутат. Жонажон партиянинг ана шу улуғвор режаларини биз совет кишилари тўғрисида, уларнинг фаровонлигини ошириш ҳақида доимо қилинаётган зўр ғамхўрликнинг бир кўриниши деб биламиз.

Минбарда — Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари депутат **М. Б. Иксанов.** Сессияда муҳокама қилинаётган докладларда, депутатларнинг нутқларида халқимиз ўтган беш йилликда қандай натижаларга эришганлиги яққол кўрсатиб берилган, деди у. Мамлакатимизни ривожлантиришдаги янги муваффақиятлар КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, Совет ҳукумати халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада ривожлантириш, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш вазифаларини ҳал этишда сабот ва ишчанлик кўрсатаётганликларидан далолат бериб турибди. Нотиқ саккизинчи беш йиллик мобайнида Қозоғистон эришган муваффақиятлар тўғрисида гапириб, республика тарихида ҳали ҳеч қачон экономика шу қадар гуркираб ривожланмаган эди, деб таъкидлади. Қозоғистоннинг муваффақиятлари — бутун совет халқи, барча қардош республикалар биргаликда сарф қилаётган куч-ғайратларнинг натижасидир.

Тўққизинчи беш йилликда республика олдида янада кенг истиқболлар очилмоқда. Жумладан, мамлакат металлургия заводларини темир руда билан таъминлашда Қозоғистоннинг роли анча оширилади. Республика нефть қазиб олинадиган йирик районга айлантирилади.

Беш йиллик план лойиҳасида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштиришнинг кенг программаси белгилаб берилган.

М. Б. Иксанов КПСС XXIV съезди улуғвор режаларини муваффақиятли равишда амалга ошириш учун Қозоғистон меҳнаткашлари бутун кучларини сарфлайдилар, деб КПСС Марказий Комитетини, СССР Олий Советини ва Совет ҳукуматини ишонтирди.

Шу билан Миллатлар Советининг мажлиси тамом бўлди.

Депутат М. ХУДОЙБЕРГАНОВ нутқи

(Ўзбекистон ССР Хива сайлов округи)

Депутат ўртоқлар! СССР Олий Советининг ҳозирги сессияси мамлакатимиз саккизинчи беш йиллик плани топшириқларини муваффақиятли бажариб, куч-қувватга тўлишган ҳолда тўққизинчи беш йилликка қадам қўйган тарихий маррада ўтмоқда. Тўққизинчи беш йиллик коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш йўлида янги катта қадам бўлиб қолади. Кеча партия Марказий Комитетининг Пленумида уқтириб ўтилганидек, янги беш йилликнинг биринчи йили КПСС XXIV съездининг қарорларини тезроқ амалга ошириш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси тўлқини тобора кўтарилиш белгиси остида яхши натижалар билан якунланаётганлиги қувонарли бир ҳолдир.

СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин сўзлаган ғоят мазмунли докладнинг рақамлари мағзини чақсак, ўтган беш йиллик йилларида партиямиз ва халқимиз бажарган самарали ишларнинг нақадар улуғвор бўлганлигини ҳамда мамлакатимиз экономикаси ва маданиятини янада ривожлантириш истиқболларини қайта-қайта ҳис этамиз. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми маъқуллаган ва Олий Совет муҳокамасига тақдим этилган 1971—1975 йилги халқ хўжалик планининг лойиҳаси партия XXIV съездининг Директиваларига батамом мосдир ҳамда тўққизинчи беш йилликнинг социалистик экономикани қудратли юксалтириш асосида халқ фаровонлигини анча оширишдан иборат асосий вазифаси муваффақиятли бажарилишини таъминлайди.

Совет Ўзбекистонининг меҳнаткашлари коммунистик қурилишнинг улкан вазифаларини амалга оширишда кўп миллатли Ватанимизнинг барча қардош халқлари билан биргаликда актив қатнашаётганликларидан беҳад фахрланиб, бахтиёрдирлар. Республика саккизинчи беш йилликда иқтисодий ва социал тараққиётда янги-янги марраларга эришди.

Олий Советга шуни қувонч билан маълум қиламизки, Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг қарорларини бажара бориб, тўққизинчи беш йиллик биринчи йили пландаги топшириқларини муваффақиятли якунламоқдалар. Саноат ва ижтимоий ишлаб чиқариш бошқа соҳаларининг ходимлари тўққиз ойлик программани бажариб қўйиб, йиллик планларни барвақт адо этмоқ учун суръатга суръат қўшмоқдалар. Аҳолининг маданий даражаси ва моддий фаровонлиги муттасил ўсиб бормоқда.

Халқ хўжалигимизнинг асосий соҳаси бўлмиш пахтачиликни юксалтиришда республиканинг эришган муваффақиятлари айниқса каттадир. Беш йил мобайнида Ўзбекистон Ватанга 20,7 миллион тонна пахта берди. Бу рақам планда кўзда тутилган топшириқдагидан 1 миллион тоннадан зиёд ошади.

Бу йил Ўзбекистон пахтакорлари ажойиб меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Улар анчагина қийинчиликларни бартараф этиб, мўл ҳосил етиштирдилар, теримни уюшқоқлик билан ўтказдилар ва пахта тайёрлаш планини барвақт, 25 октябрда бажардилар, ундан кейин эса зиммаларидаги катта социалистик мажбуриятни ҳам бажо келтирдилар. Мамлакатимиз ўзбек диёридан 4,5 миллион тонна, планда кўзда тутилганидан ярим миллион тонна ошиқ пахта олди. Машиналарда 40 процентдан зиёд пахта терилди. Қишлоқ меҳнаткашлари пахта йиғим-теримини тугатаётиб, келаси йил ҳосили учун мустаҳкам замин яратяптилар.

Пахтачиликни ривожлантиришда эришган ютуқларимизнинг аҳамиятини алоҳида таъкидлаб ўтаётганлигимизнинг сабаби шуки, ҳақиқатда ҳам «оқ олтин» деб аталувчи пахта серқуёш диёримизнинг бебаҳо эҳсони, Совет Ўзбекистонининг асосий бойлигидир. Пахта-ўзбек халқининг ифтихори, республика равнақининг энг муҳим манбаи, республиканинг Совет Иттифоқидаги барча халқлар билан қардошларча иқтисодий алоқаларининг моддий ифодасидир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бултур Тошкент шаҳрида республика партия активининг йиғилишида сўзлаган нутқида пахтанинг халқ хўжалик аҳамиятини баҳолар экан, образли қилиб мамлакатга пахта ҳаводек зарур, деган эди. Биз шу сўзларни яхши эслаб қолдик. Ўзбекистон меҳнаткашлари ватанимизни шу қимматли хом ашё билан тобора кўп таъминлашни ўзларининг қардош халқлар олдидаги энг биринчи интернационал бурчлари деб биладилар. Ўзбекистон меҳнаткашлари тўққизинчи беш йиллик охирига бориб пахта етиштиришни йилига 5 миллион тоннагача етказмоққа маҳкам бел боғлаганлар.

Социалистик Ўзбекистоннинг областларидан бири — Хоразм меҳнаткашлари ҳам мана шу жуда муҳим вазифани ҳал этишга тобора кўпроқ ҳисса қўшмоқдалар. Областимиз халқ хўжалигини ривожлантириш саккизинчи беш йиллик плани топшириқларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун иккинчи мукофот — Меҳнат Қизил Байроқ орденига сазовор бўлди. Ватаннинг мана шу юксак мукофоти бизни илҳомлантиради, янада яхшироқ, янада самаралироқ меҳнат қилишга, КПСС XXIV съезди белгилаб берган коммунистик қурилиш улуғвор программасини муваффақиятли амалга оширмоқ учун янги-янги меҳнат зафарларини қўлга киритишга даъват этади.

Областнинг колхоз ва совхозлари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажариб, давлатга Хоразмнинг 410 минг тоннадан зиёд, шу жумладан, планда кўзда тутилганидан 60 минг тонна кўп пахтасини топширдилар. Ҳар гектар ердан 38 центнердан пахта териб олинди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг муттасил ўсиб бораётганлиги, халқ хўжалиги бошқа соҳаларининг ривожланаётганлиги колхоз ва совхозлар экономикасининг анчагина мустаҳкамланишига, область меҳнаткашларининг маданий турмуш даражаси ва моддий фаровонлигининг юксалишига сабаб бўлди.

Ўзбекистон, шу жумладан, Хоразм областининг экономика ва маданиятни ривожлантиришда эришган ютуқлари КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг кундалик диққат-эътибори, катта ва ҳар томонлама ёрдами туфайли, уларнинг ленинча миллий сиёсатни изчиллик билан амалга ошириш, улуғ Совет Социалистик Республикалари Иттифоқимиз куч-қуввати ва равнақининг қудратли манбаи — халқлар бузилмас дўстлигини мустаҳкамлаш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилаётганликлари туфайли мумкин бўлди.

СССР Олий Советининг сессиясида муҳокама қилинаётган 1972 йилда мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш программаси ва бутун тўққизинчи беш йиллик программаси халқнинг фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш билан суғорилгандир. Давлатимиз иқтисодий қудратини янада мустаҳкамлаш ва совет халқининг турмуш даражасини анча юксалтириш борасида КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан йўл мана шу илмий асосланган программада акс эттирилгандир. Мамлакатнинг умумий манфаатлари ва алоҳида-алоҳида иттифоқдош республикаларнинг манфаатлари мана шу программада тўла-тўкис назарда тутилган.

Тўққизинчи беш йилликда Ўзбекистон олдида ишлаб чиқариш кучларини янада кучли ривожлантириш борасида чинакам ҳайратда қолдирарли истиқболлар очилади. Халқ хўжалигида техника тараққиётини белгилаб берувчи оғир саноат соҳалари жадал суръатлар билан ривожланиб боради. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши, унинг асосий соҳаси бўлмиш пахтачилик олға катта қадам ташлайди. Айни маҳалда республика меҳнаткашларининг моддий ва маънавий эҳтиёжларини янада тўлароқ қондирмоқ учун зарур шарт-шароитлар таъминлаб берилади.

Қилинадиган ишларнинг кўлами тўғрисида Хоразм областининг мисолида ҳам тўла тасаввур ҳосил қилса бўлади. Беш йиллик мобайнида областимизда замонавий бир неча катта саноат корхонаси, шу жумладан, пахта заводи ва ёғ-экстракция заводи, пиллакашлик ва гилам комбинатлари, пойафзал ва тикувчилик фабрикалари қурилади. Партия XXIV съездининг Директиваларига мувофиқ, Амударёда Ўрта Осиёнинг жуда катта гидротехника иншооти — Туямўйин гидроузели қурилмоқда. Гидроузелнинг пахта ва бошқа деҳқончилик, чорвачилик маҳсулотларини янада кўпайтириш учун, саноат ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун, меҳнат ресурсларидан янада тўлароқ фойдаланиш, фақат бизнинг областнигина эмас, шу билан бирга Амударё этакларидаги ҳамма районлар экономикаси ва маданиятини юксалтириш учун ҳаётий муҳим аҳамияти бор.

Ҳукумат тақдим этган тўққизинчи беш йиллик халқ хўжалигини ривожлантириш планини, шунингдек 1972 йилги план ва бюджетни план-бюджет ва тармоқ комиссияларининг тузатишлари ҳамда ушбу сессияда айтилган мулоҳазаларни назарда тутган ҳолда тасдиқлаш тўғрисида депутатлар киритган таклифга қўшилишимга ижозат бергайсиз. СССР Олий Советининг бу қарорини барча совет кишилари қизғин маъқуллашларига ҳеч шубҳа йўқ.

Депутат ўртоқлар! Ижтимоий ишлаб чиқаришнинг муттасил ўсиб бораётганлиги шаҳар ва қишлоқ аҳолиси турмуш даражасининг яқинлашуви ва шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги муҳим тафовутлар йўқотилиши каби жуда муҳим социал-иқтисодий проблема изчил ҳал этиб борилишини таъминлайди. Ушбу муҳим вазифанинг ҳал этилиши қишлоқда капитал қурилиш миқёсларига бевосита боғлиқдир.

Бутун мамлакатимизда бўлаётгани сингари Ўзбекистонда ҳам сўнгги йилларда қишлоқ қурилиши кенг қулоч ёйди. Ишлаб чиқариш объектлари ва маданий-маиший объектлар қурилмоқда. Замонавий қулайликлари бўлган колхоз посёлкалари бунёд этилмоқда ва обод қилинмоқда. Қишлоқ аҳолисини хуторлардан посёлкаларга кўчириб ўтказиш амалга оширилмоқда. Бу иш Хоразм области учун айниқса характерлидир. Ўтмиш меросларидан бири бўлмиш хутор системаси тугатилишининг катта сиёсий ва хўжалик аҳамияти бор.

Таассуфки бинокорлик материаллари, айниқса ёғоч-тахта фондларининг чекланганлигидан шу ишларнинг бажарилиш суръатлари ҳозирча етарли бўлмай турибди. Қишлоқлардаги аҳоли яшайдиган пунктларни сув билан таъминлашни ташкил этиш масалалари сусткашлик билан ҳал этилмоқда. Қувур ва бошқа зарур ускуналарни харид қилиш мумкин эмаслигининг ўзидан қишлоқда водопровод қуриш неча йилларга чўзилмоқда.

Шуни айтиш кифояки, Хоразм областидаги кўпчилик хўжаликларнинг ҳозирга қадар водопроводи йўқ. Бизнинг шароитларда қишлоқ хўжалик ишларини ўтказиш даврида ҳамма ерда интенсив равишда турли химиявий дорилар ишлатилиши зарурлиги учун ҳам ушбу масаланинг ҳал этилишини сира кечиктириб бўлмайди. Химиявий дориларнинг эса суви ичиладиган ҳовузларга тушиб қолиш хавфи бор.

МЕН табиатни муҳофаза қилиш комиссиясининг аъзоси сифатида тегишли илмий муассасалар, министрликлар ва идоралар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида ишлатиш учун заҳари камроқ химиявий препаратлар ишлаб чиқиш ва уларни жорий этишни тезлаштиришлари ғоятда зарур деб биламан.

Қишлоқ қурилиш ташкилотларининг кам қувватлигидан қишлоқларни қайта қуриш планларини амалга оширишда анчагина қийинчиликлар пайдо бўлмоқда. Қишлоқ қурилиш ташкилотлари баъзида планда кўзда тутилган пудрат ишлари ҳажмини бажариш имкониятига эга бўлмай қоляптилар. Бунинг натижасида бизда хўжаликларнинг иқтисодий имкониятлари билан қишлоқда эришилган маиший маданият даражаси ўртасида муайян номувофиқлик вужудга келди.

Биз СССР Госплани билан СССР Қишлоқ қурилиши министрлигига қишлоққа бериладиган бинокорлик материаллари ва ускуналари фондини кўпайтириш, шунингдек қишлоқ қурилиш ташкилотлари моддий-техника базасини ривожлантиришга сарфланадиган капитал маблағларни кўпайтириш тўғрисидаги масалани яна кўриб чиқишлари хусусида топшириқ берилишини сўраймиз.

Депутат ўртоқлар! СССР Олий Совети кўриб чиқаётган халқ хўжалигини ривожлантириш планлари ҳамда мамлакат бюджети давлатимиз янги тўққизинчи беш йилликка қандай олижаноб мақсадларни кўзлаб катта қадам ташлаб кенг кўламда кириб бораётганлигини яққол кўрсатади. Марказий Комитет Сиёсий бюроси ва бутун партиямиз Ленин йўлидан бориб, КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишда изчил ва зийрак турибдилар, ички ва ташқи сиёсатнинг кундалик ва перспектив масалаларининг ҳаммасини тўғри ҳал қилмоқдалар.

Халқ хўжалик планларимиз муваффақиятли бажарилмоғи учун бизга мустаҳкам тинчлик кераклигини ҳаммамиз яхши биламиз. КПСС Марказий Комитети Пленумининг КПСС XXIV съездидан кейин Марказий Комитетимиз халқаро фаолияти тўғрисида 1971 йил 23 ноябрда қабул қилган қарори совет кишиларининг туб манфаатларини акс эттиради. Ўзбекистон меҳнаткашлари партиямиз Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг мамлакат иқтисодий қудратини янада мустаҳкамлашга, жаҳон социалистик системасини ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ленинча доно ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллайдилар.

План топшириқларининг муваффақиятли бажарилиши зўр куч-ғайрат кўрсатилишини, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳамма чоралар билан юксалтирилишини талаб этади. Бизда ишлар КПСС XXIV съездининг талаблари даражасида олиб борилмаётган жойлар ҳам ҳали борлигини яхши биламиз. Ўртоқ А. Н. Косигин докладида ҳамда план-бюджет ва тармоқ комиссияларининг қўшимча докладида айтиб ўтилган кўпгина камчиликлар бизнинг республикамиз учун ҳам характерлидир.

Бизда саноатда, транспортда, капитал қурилишда, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида ҳали фойдаланилмаган резервлар бор. Биз планли тартибда ажратиладиган моддий-техника ресурсларига таяниб, техника тараққиётини бутун чоралар билан жадаллаштириш, фан ва илғор тажриба ютуқларини жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш, тежаб-тергаш режимига риоя қилиш асосида халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ички резервлари ва имкониятларидан янада тўлароқ фойдаланилишини таъминлашни ўз вазифамиз деб биламиз. Аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш учун ҳам анчагина иш қилиш керак.

Хуллас, эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш, мавжуд камчиликларга барҳам бериш учун ҳали кўп меҳнат қилиш керак. Республиканинг партия ва совет органлари ўзларининг масъулиятларини англаганлари ҳолда, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма участкаларида халқ хўжалигига раҳбарлик қилишни такомиллаштириш, давлат интизоми ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш юзасидан қўшимча чоралар кўряптилар.

Хоразм меҳнаткашлари Ўзбекистон ва бутун мамлакат меҳнаткашлари билан биргаликда социалистик мусобақанинг қудратли кучидан фойдаланиб, тўққизинчи беш йиллик планларини барвақт бажариш учун курашга ўзларининг ҳамма билим тажриба ва ғайратларини сарфлайдилар, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишга бундан буён ҳам қўшадиган ҳиссаларини кўпайтириб борадилар, деб СССР Олий Советини ишонтиришга рухсат этгайсиз. (Қарсаклар).

Тошкент трактор заводи коллективи тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида конвейерлардан 21 минг дона «Т—28х4» маркали трактор ишлаб чиқариш учун жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилаётир.

Суратларда: (ўнгда) слесарь Насира Нуриддинова иш устида, (чапда) конвейерлардан чиқаётган тайёр тракторларни кўриб турибсиз.

А. Палехов фотолари.

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг Раиси А. Я. Пельше (делегация бошлиғи), КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Воронеж область комитетининг биринчи секретари В. И. Воротников ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. В. Загладиндан иборат составдаги КПСС делегацияси Германия Коммунистик партиясининг Дюссельдорф съезди ишида қатнашмоқ учун 24 ноябрда ГФРга жўнаб кетди.

Внуково аэродромида делегацияни КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитети раисининг биринчи ўринбосари К. Н. Гришин ва бошқа ўртоқлар узатиб қолдилар.

Шу куни КПСС делегацияси Дюссельдорфга етиб борди. Аэродромда делегацияни ГКП Раиси К. Бахман, ГКП Раисининг ўринбосари Г. Мис, Президиум аъзолари ҳамда ГКПнинг бошқа раҳбар ходимлари кутиб олдилар.

(ТАСС).

* * *

Германия Федератив Республикасининг вице-канцлери ва ташқи ишлар министри Вальтер Шеель Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан 25 ноябрда Москвага келди. (ТАСС).

* * *

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети фан ва техника давлат комитетининг раиси В. А. Кириллин 25 ноябрда АҚШ савдо министри Морис Стэнсни қабул қилди.

Суҳбат чоғида ҳар иккала мамлакат ўртасида илмий-техника ва иқтисодий алоқаларнинг аҳволи ва бу алоқаларни ривожлантириш истиқболларига тааллуқли кўпгина масалалар муҳокама қилинди.

(ТАСС).

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

«ПАХТА БАЙРАМИ» АРАФАСИДА

Серқуёш республикамизда анъанавий «Пахта байрами» яқинлашмоқда. Ҳар туп ғўзага қалб қўрини, меҳр зиёсини бахшида этиб, «оқ олтин»дан тоғ-тоғ хирмонлар яратган паҳлавон деҳқонларимиз ўз байрамларини муносиб совғалар билан кутиб олмоқдалар ва уни тантанали равишда нишонлашга пухта ҳозирлик кўрмоқдалар.

Шу муносабат билан мухбиримиз Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри ўртоқ Э. Т. Шайхов ҳузурида бўлиб, бу ҳақда суҳбатлашди. Қуйида бу суҳбатнинг қисқача тафсилоти бериляпти.

— Эркин Турдиевич, хўжалик йили қандай якунланяпти! Деҳқонларнинг кайфияти қалай!

— Республикамиз меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг жуда катта ёрдамига таяниб қишлоқ хўжалик экинларидан, айниқса, пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Она-Ватан хазинасига 4,5 миллион тоннадан зиёд «оқ олтин» тўкилди. Хўжалик йилини барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунлаётган қишлоқ меҳнаткашлари айни вақтда кузги-қишки тадбирларни ҳам изчиллик билан амалга ошир яптилар. Йиллик план ва социалистик мажбуриятларнинг ошириб адо этилганлиги якунларимиз кўнгилдагидек бўлаётганлигидан далолат бериб турибди.

Деҳқонларимизнинг кайфиятига келганда шуни айтиш керакки, ҳамманинг руҳи тетик, ҳамма бардам-бақувват. Улар келгуси ҳосилга пухта замин яратиш ҳис-туйғулари билан тўлиб-тошгандирлар. Қишлоқ меҳнат аҳлининг кайфияти ҳар қачонгидан ҳам яхши эканлиги ҳар жабҳада, ҳар қадамда сезилиб турибди.

— Бу йил «Пахта байрами» қачон ўтказилади ва унга қандай тайёргарлик кўриляпти!

— 1971 йилги «Пахта байрами»ни 5-6 декабрь кунлари ўтказишга қарор қилинди. Шу мақсадда 12 кишидан иборат ташкилий комитет тузилди. Яқинда ташкилий комитетнинг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Ўзбекистон ССР Қурилиш, Савдо, Соғлиқни сақлаш, Сув хўжалиги ва мелиорация, Совхозлар, Алоқа министрликларининг, Тошкент шаҳар ва область ижроия комитетларининг, «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг ва бошқа министрликлар ҳамда муассасаларнинг вакиллари иштирок этишди. Ташкилий комитет йиғилиши «Пахта байрами»га Қорақалпоғистон АССР ва республикамиз областларининг ҳар биридан 80-100 кишини таклиф этишга қарор қилди. Ҳосил тантаналарига республикамиз қишлоқ хўжалиги новаторларидан ва мўл ҳосил учун курашда жасорат кўрсатган кишиларда 1000 киши меҳмон бўлиб келади.

Пахта тўйига тайёргарлик ишлари кун сайин қизғин тус олаётир. Масалан, Тошкент ипподроми дид билан безатилмоқда, спорт инвентарлари ҳозирланди, байрам иштирокчиларига қулайликлар туғдирилмоқда. Барча министрликлар, корхона ва муассасалар байрамни шодлик ва қувонч билан ўтказиш учун ёрдам кўрсатяпти. Ҳосил тўйини намунали уюштириш иши билан боғлиқ бўлган тадбирлар изчил амалга оширилмоқда.

— Байрам программаси нималардан иборат!

— «Пахта байрами» тантаналарининг программаси ранг-баранг Ҳар бир область ва Қорақалпоғистон Автоном республикаси юқори ҳосил етиштириш соҳасидаги маҳорати, жасоратидан ташқари, ўзининг бошқа қобилиятларини ҳам намойиш қилади. Халқимиз жуда катта қобилиятларга эга. Чунончи, турли спорт ўйинлари билан ҳар қандай кишини ҳам қойил қолдиради. Шунга кўра, байрам программасига спортнинг классик турлари, отда текис чопиш, халқимизнинг от спорт ўйинлари — «Улоқ», «Ағдариш», «Қиз-қувув» «Оломон пойга», «Човгон» (От устида хоккей), «Сурпапах» (От устида баскетбол) ва бошқа ўйинлар киритилди. Бу спорт ўйинларининг ҳар бирида ҚҚ АССР ҳамда барча областларнинг вакиллари қатнашиб, ўзларининг ажойиб талантларини яна бир бор намойиш қиладилар.

«Пахта байрами» кунлари Тошкент ипподроми умумхалқ сайилига айланади, пойтахт шаҳримиз ҳосил тўйини ҳар қачонгидан ҳам мазмунлироқ нишонлайди. Тайёргарлик ишларининг ҳаммаси ана шунга қаратилган.

Эндиликда республикамиз саноат корхоналарининг юзлаб ишчилари келгуси йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар. Минглаб ишчилар эса кунлик топшириқларини ошириб бажаришга эришмоқдалар. Суратда: (ўнгдан) Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатининг илғор ишчиси А. Жунқобаев, Тошкент тўқимачилик комбинатининг пешқадамлари С. Маматказина ва Н. Попкова, Тошкентдаги «Юлдуз» фирмасининг чевар гикувчиси И. Ниёзова ўртоқлар смена топшириқларини 120-130 процентдан адо этмоқдалар.

А. Тўраев фотолари.

ДОНЕЦК ДИЁРИНИНГ МЕҲМОНЛАРИ

ДОНЕЦК, (ТАСС мухбири). Ўзбек ёзувчилари делегацияси СССР ташкил топганининг 50 йиллигига бағишланган адабиёт декадасида қатнашмоқ учун Донецк диёрига келди.

Бугун Артемовскда биринчи учрашувлар бўлиб ўтди. Ўзбек адибларидан Асқад Мухтор, Шукрулло, Озод Шарафиддинов, Абдулла Орипов, Даулен Айтмуротов, Вячеслав Костиря учинчи шахта кончилари ҳузурида бўлдилар. Адабий кечада донецклик ёзувчилар ҳам қатнашдилар.

Ўзбек меҳмонлар Горловкада, Волнавахда, Ждановда ҳам бўладилар.

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАР МАКТАБИ

ЧОРВАЧИЛИКДА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1971 йил 12 июнь сонида «Хўжалик ҳисоби самараси» сарлавҳаси остида Учқўрғон районидаги Ленин номли совхознинг чорвачиликни хўжалик ҳисобига ўтказишдаги тажрибаси эълон қилинган эди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу ватанпарварлик ташаббусини маъқуллаб қарор қабул қилди. Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари қарорда белгиланган тадбирларни амалга ошириш борасида катта ташкилотчилик — тарғиботчилик ишлари олиб борди, ички резервларни шу мақсад йўлига сафарбар этди. Натижада совхоздагина эмас, балки районнинг ҳамма хўжаликларида сут, гўшт ва бошқа хил маҳсулотлар тайёрлаш давлат планлари ва социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди. Қуйида совхоз коллективи хўжалик йилини қандай якунлаётгани ва уларнинг ибратли ишлари ҳақида ҳикоя қилинади. Айни пайтда ушбу мақола билан газета саҳифасида «Илғор тажрибалар мактаби» рубрикаси очилиб, илғор колхозлар, совхозлар, илмий-тадқиқот институтлари ва бошқа хўжаликларнинг бой тажрибалари кенг кўламда ёритиб борилади.

«Совет Ўзбекистони» газетасида босилган «Хўжалик ҳисоби самараси» сарлавҳали мақолада янги беш йилликнинг биринчи даври — 1971 йилда совхозимиз коллективи она-Ватанга 12 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олгани айтилган эди. Шуни қувонч билан маълум қиламизки, пахтакорларимиз фидокорлик билан меҳнат қилиб сўзларининг устидан чиқдилар, она-Ватанга планда кўзда тутилганидан 1 минг 300 тонна кўп «оқ олтин» армуғон этдилар.

Ўша мақолада хўжалигимизда машина терими кучайтирилиши, «зангори кема»ларда ҳосилнинг камида 70 проценти териб олиниши айтилган эди. Бу мажбурият ҳам муваффақиятли ўринланди ёки машина терими плани 110 процент адо этилди. Ҳар бир машинанинг иш унуми 100 тоннани ташкил этиб, ўтган йилдагига нисбатан 20 процентдан зиёдроқ кўпайтирилди.

Йилнинг дастлабки якунидан шундай хулосаларга келдик: совхозимизда пахтачиликни механизация асосига қуриб, жадал тараққий эттириш мумкин. Бунинг учун ер-сув, ишчи кучи, техника воситалари етарли. Келгуси йилдан бошлаб 15 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини кўзлаб иш тутамиз. Теримни комплекс механизациялашга алоҳида эътибор беряпмиз. Ҳозирча ялпи ҳосилнинг 70 проценти машиналарда териб олинган экан, ҳадемай бу кўрсаткични 85—90 процентга кўтарамиз. Шу мақсадда янги терим машиналари харид қиламиз, механизаторлар сафини яна 100 кишига кенгайтирамиз.

«Хўжалик ҳисоби самараси» мақоласида 1971 йилда чорвадорларимиз жуда улкан, мураккаб, аммо шарафли вазифаларни ҳал қилишлари зарурлиги айтилган эди. Ўшанда бу йил давлатга 300 тонна гўшт сотамиз деганмиз. Бу марра ҳам эгалланди. Чорвадорларимиз тайёрлов ташкилотларига 315 тонна юқори сорт сўқим ва бўрдоқи гўшти етказиб бериб, ваъдасига вафо қилдилар.

Ишимизнинг якуни барча пахтакор хўжаликларда чорвачиликни ҳам тез ривожлантириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш учун катта резервлар борлигини исбот этди. Шулардан бири қорамолларни бўрдоқи ва сўқимга боқиш йўли билан гўшт етиштиришни кўпайтиришдир. Биз бу борада яхшигина кўрсаткичларга эришмоқдамиз. Буни қуйидаги диаграммадан кўриш мумкин.

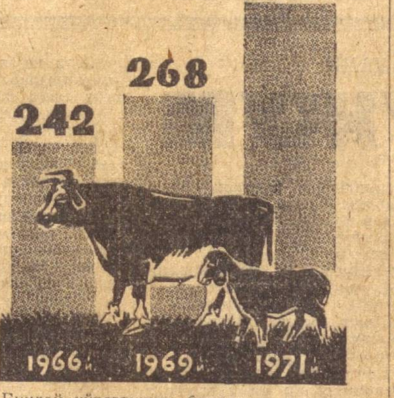

Бундай кўрсаткичга бирданига эришилгани йўқ. Биз барча ички имкониятларни пешма-пеш ишга солиб бўрдоқичилик базасининг ишини йилма-йил яхшилаб бордик. Натижада гўшт тайёрлаш кўпайди. Масалан, 1966 йилда гўштга топширилган ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 250 килограмм бўлган эди. 1970 йилга келиб ўртача 400 килограммни ташкил этди. 400 килограммлик рақам гарчанд ўсишдан далолат берса-да, талабни қондирмайди. Илғор хўжаликларда 600—700 килограммлик қорамоллар гўштга топширияпти. Биз ҳам ана шундай кўрсаткичга эришиш вазифасини ўз олдимизга қўйганмиз. Умуман, қорамолчиликни ривожлантириш ва қорамолларни бўрдоқи ҳамда сўқимга боқиш гўшт етиштиришни кўпайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнади. Буни қуйидаги рақамлардан билиш мумкин. Совхозимизда 1966 йилда 242 тонна гўшт тайёрланган бўлса, 1967 йилда 259 тонна, 1968 йилда 255 тонна, 1969 йилда 268 тонна ва 1970 йилда 288 тонна гўшт тайёрланди. Бу йилги муваффақиятни эса юқоридаги диаграммадан билиш мумкин.

1970 йилнинг охирида бўрдоқичиликни тараққий эттириш масаласи маъмурият ва партия комитетининг қўшма мажлисида муҳокама қилинди. Шунда эришилган ютуқлар таъкидланди, камчиликлар танқид қилинди, айни пайтда маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга қаратилган режалар белгиланиб амалга оширила бошлади. Масалан, чорвачилик касбини севадиган, техникага ихлосманд коммунистлар, комсомоллар фермаларга ишга юборилди, пахта-беда алмашлаб экишни жорий қилиш йўли билан озуқа базаси мустаҳкамланди.

Бўрдоқичилик хўжаликка қандай фойда келтиришини исботлаш учун бир муҳим мисолни тилга оламиз. Ишлаб чиқариш плани бўйича биз ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 300 килограммга етказиб гўштга топширишимиз керак. Умматали Усмонов, Ризо Турсунзода, Эмирла Асанов каби молбоқарларимиз қорамолларни кўнгилдагидек парваришлаб бир кеча-кундузда 700—800 граммгача семиришини таъминламоқдалар. Натижада 400 килограммлик қорамоллар гўштга топширилмоқда. Ҳар бош қорамолнинг кўзда тутилгандан 100 килограмм ортиқ семиртирилиши 40 бош қорамолни сақлаб қолиш имконниятини берди, ёки қўшимча 16 тонна гўшт тайёрлашга муваффақ бўлдик.

Чорвадорларимиз қабул қилган мажбуриятда 1300 тонна серқаймоқ сут тайёрланиши таъкидланган эди. Шу кунга қадар 1200 тонна сут тайёрланди. Шундан 1050 тоннаси давлат тайёрлов органларига етказиб берилди. Сут тайёрлаш жадал суръатлар билан давом эттирилмоқда. Ҳисоб-китоблар, кунлик соғиб олинаётган сут миқдори социалистик мажбуриятимизни тўла ва ошириб бажариш учун асос борлигини исботламоқда.

Кейинги йиллар сигирларнинг сутини кўпайтириш билан характерланади. Ҳар бош сигирнинг маҳсулдорлигини ошириш ялпи тоннани кўпайтиришнинг гаровидир. Шуни алоҳида қайд қилиш керакки, биз сигирларнинг зотини яхшилаш, кўплаб қулбола бузоқлар етиштириш учун курашяпмиз. Лекин бу бир ёки икки йилда ҳал қилинадиган вазифа эмас. Бунинг учун узоқ фурсат керак. Шундай экан, ҳозир жайдари сигирлар маҳсулдорлигини ошириш йўли билан кўп маҳсулот тайёрлашга эришмоғимиз керак. 1966 йилда ҳар бош сигирдан 1570 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, 1967 йилда 1655 килограмм, 1968 йилда 1824 килограмм, 1969 йилда 2.100 килограмм ва 1971 йилда 2.500 килограммдан сут соғиб олинди.

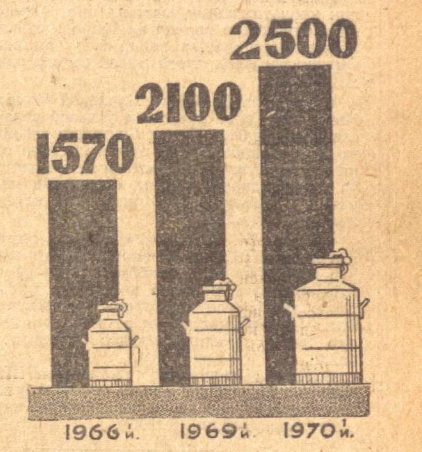

Барча тармоқларда бўлгани сингари чорвачиликда ҳам машъаллар кўп. Маҳфират Қаюмова, Бурунхон Суярқулова, Тўхтахон Абдуллаева, Сулувбу Қўшбоқова, Люба Корякина каби илғор сигир соғувчиларимиз бошқа ҳамкасбларига нисбатан ҳар бош сигирдан 1000—1100 килограммдан кўп сут олмоқдалар.

Чорвачилик илгари хўжаликка зарар келтирганидан кўз юмолмаймиз. Масалан, 1966, 1967, 1968 йилларда гарчанд маҳсулот тайёрлаш планлари ўринланса-да, 9,4 минг сўмдан 47 минг сўмгача зарар кўрилди. 1969 йилдан бошлаб фақат соф фойда оляпмиз. Ўтган йили соф фойда 61 минг сўм эди, шу йилнинг ўтган тўққиз ойида 166 минг сўмни ташкил этди, йил охиригача бу кўрсаткични 200 минг сўмга етказиш ниятимиз бор.

Бундай ғалабага қайси йўл билан эришилди? Хўжаликнинг ўзида ички ихтисослаштириш кенг жорий қилинди. Қорамоллар, сигирлар, қўйлар, чўчқалардан иборат фермалар ташкил этилиб, мутахассислар назорати кучайтирилди. Фермалар хўжалик ҳисобига ўтказилди, кунлик сарф-харажат ҳисоблаб чиқилиб, олинган маҳсулот билан таққосланиб борилди. Сигирларнинг сутини камайтирмаслик, ем-хашакни ўзгартириб туриш чоралари кўрилди. Кадрларнинг билими ва малакаси оширилди, социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилди. Механизация ҳал қилувчи кучга айланди. Яна бир муҳим тадбир шу бўлдики, беда майдони 960 гектарга кенгайтирилиб, ҳосилдорлиги оширилди.

Чорвачилик хўжаликка катта иқтисодий фойда келтирувчи соҳага айланди. Озуқа базасининг мустаҳкамланиши бунинг муҳим шарти бўляпти. 1971 йилнинг қишлови учун 2.500 тонна дағал хашак, 8000 тонна силос, 1700 тонна сенаж, 300 тонна беда уни тайёрлаб қўйдик. Жамғарилган ем-хашак чорва қишловини бехатар ўтказишга таъсир қилибгина қолмасдан, чорва моллар маҳсулдорлигини оширишда ҳам ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади.

Совхозимиз 1971 йилда 1 миллион 650 минг сўм соф фойда олиши керак эди, ишлаб чиқариш планида шу кўзда тутилган. Шу кунгача 2 миллион 200 минг сўм соф фойда олдик.

КПСС XXIV съезди чорва моллар сонини кўпайтириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, парваришни кучайтириш йўли билан маҳсулот миқдорини ошириш вазифасини қўйди. Совхозимиз чорвадорлари фидокорона меҳнатлари билан қўйилган вазифани муддатдан илгари бажарилишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшаверадилар.

Ф. ТУРСУНОВ,
Учқўрғон районидаги Ленин номли совхоз директори.
Р. ИБРОҲИМОВА,
партия комитетининг секретари.
Т. ОХУНОВ,
бош агроном.
С. ВОЛЬФ,
бош зоотехник.
Ф. ҚОЗОҚОВ,
ферма мудири.

ОРОЛ ТЎЛҚИНЛАРИ

ЛАВҲА

✦✦

Кема симобдай ялтираб ётган денгиз кафтида текис сузиб борарди. Кўк юзи ювилгандай ғуборсиз. Соҳилдан кемани кузатиб келган оқ чарлоқлар оппоқ тўшларини денгиз юзига уриб, осмонга кўтарилишди-да, қий-чув билан соҳил томонга учиб кетишди. Бундай шамолсиз тинч кунлар Оролда камдан-кам бўлади. Бу ҳам бўлса денгиз ичкарисига йўл олган балиқчиларнинг бахти.

Қорақалпоқда қадимдан «Уч ой совуним, уч ой қовуним, уч ой чавоғим, уч ой қовоғим», деган гап бор. Мана шу чавоқ фасли етиб келиб, Орол денгизида чавоқ ўйнаганида, балиқчи овулларнинг бир йиллик тирикчилигини ҳал қиладиган қизғин кунлар бошланади. Соҳилга яқин жойларда қайиқлар қайнайди, қўраларда ипга осиғлиқ балиқлар пилдирайди, овулларда увилдириқ ҳиди анқийди. Балиқчилар тўрга илинган балиқларни қуритиб, дудлаб, тузлаб оладилар.

— Отини балиқ демаса, ярқираган олтин-ку, — кекса балиқчи Тиловмурод оқсоқолнинг тунов кунги таърифи беихтиёр ҳаёлга келади.

Тўғри-да. Оқсоқолнинг бу гапи рост бўлмаса оддий балиқчи ой охирида бир ярим-икки ҳисса ортиқ маош олармиди.

Мўйноқликлар азалдан балиқчилик билан шуғулланишади. Бу ерда бир одат бор: бола туғилганида яхши балиқчи бўлсин, деб бешик бошига қармоқ қўйишади, тетапоя бўлганида қўлига қармоқ ушлатиб, соҳилга олиб келишади. Мўйноқликлар ўспиринлик чоғидаёқ уста денгизчи ҳисобланишади, оддий моторли қайиқда Оролнинг қоқ марказигача бориб келишаверади.

Авваллари ҳар овулда бир-иккитадан чўлон бўларди. Ўнлаб-юзлаб кишилар овлаган балиғини шу чўлонга тўкарди. Инқилобдан кейин Иван чўлоқ деган кекса балиқчи ўз чўлонини ҳукуматга топшириб, ўзи унга директор бўлди. Сўнгроқ чўлон завод деб атала бошлади. Мўйноқ балиқчиларининг биринчи артели давлатга берадиган овини шу заводга топшира бошлади. Йиллар ўтиб завод кенгайди, балиқ консерваси комбинатига айланди. Ҳозир Орол соҳилидаги ҳамма колхоз ва заводларнинг овлаган балиғи шу ерда қайта ишланади. Ўнлаб замонавий кемалар комбинат ихтиёрида. Оролда бу кемалар бормаган, балиқ тутмаган жой йўқ.

Денгизда балиқларнинг ҳам, балиқчиларнинг ҳам севган ери соҳилдан 50 километр ичкаридаги Аббос соз деган саёз жой. Қулоч-қулоч сўган, лаққа, судак, сазан ва чавоқларнинг кони шу ер. Ана шу сабабли капитан Ўразбой Ўролов кема лангарини шу ерга ташлашни буюрди.

Лов-лов ёниб қуёш денгизга шўнғиб кетди. Уфқ юзи бироз қизариб турди-да қоронғилик чўкди. Денгизнинг қорамтир юзида ой нурининг кумуш сўкмоғи ялтирай бошлади. Оролда одатдан ташқари бир жимжимлик чўкди. Кема прожекторлари нурида сув юзида қалқиб юрган пўкаклар қорайиб кўринарди.

Ўрозбой тўрни кўтаришни буюрди, чиғир айланиб капрон тўр аста-секин кўтарила бошлади. Денгиз юзи жимирлаб кетди. Сув бикирлаб қайнай бошлади. Тўр тўлиб чиқмоқда эди. Бундай омад балиқчилар ҳаётида камдан-кам учрайди. Каримбой Хидирбоев кранни кема ўнгирига буриб, тўрнинг тугунини ечиб юборди. Палубага кумуш тангадай ярқираб балиқ ёмғири ёғилди. Қулоч-қулоч сўган, лаққа, сазан, сон-саноқсиз чавоқлар...

Кема ўрнидан силжиб денгиз юзига тўр пўкакларини сочиб, сузиб кетди. У бугун балиқ карвони сўқмоғига тушиб олган эди. Тонгача ҳали эрта, уч-тўртта тўрни кўтариш учун вақт етарли...

Каримбой Хидирбоев, Борис Коноропов, Явғоч Умаровлар курак билан балиқларни сортларга ажратишга бошлади, ўнгирни янги «ҳосилга» тайёрлашди. Тонгда юк кемаси келиб, балиқларни Мўйноққа олиб кетади. Балиқчилар мавсум охиригача денгиз бағрида сузиб балиқ овлашади.

Ўрозбой Ўролов капитанлик қилаётган кемада уч матрос — балиқчи бир экипаж. Улар шу кунгача 700 центнер балиқ овлаб комбинатга топширишди. Экипаж йиллик планни ҳам, олинган мажбуриятни ҳам ошириб бажариб, 1972 йил учун балиқ овламоқда. Уларнинг аҳди беш йиллик балиқ овлаш планини уч ярим йилда бажаришдир.

Тонгга яқин Ўрозбой радиорубкага кириб, янгилик олиб чиқди. Мўйноқ балиқ заводи уч ярим минг центнер балиқ овлаб йиллик планни ошириб бажарганлиги тўғрисида радиограмма юборган эди. Заводга қарашли уч кема ҳам планини муваффақиятли уддалади. Мавсум тугашига ҳали анча вақт бор. Завод бу йилнинг ўзида келгуси йилнинг ярим йиллик планини ҳам албатта бажариб қўяди.

Қўрғошиндай қорайган Оролнинг узоқ-узоқлардаги оқсоч тўлқинларида олов аксланди. Уфқ қизариб, денгиз бағридан қуёш қизариб чиқмоқда эди. Балиқчилар учун янги муваффақиятлар олиб келадиган янги кун туғилмоқда эди. Олдда ҳали бундай кунлар кўп, ютуқлар беҳисоб бўлади.

Р. ТУРСУНОВ,
Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.

ХАТЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Республикамиз шаҳар ва қишлоқлари тобора ободонлашаётир. Янги-янги уй-жой массивлари барпо этилмоқда. Қишлоқ ҳуснига ҳусн қўшувчи муҳташам ва кўркам бинолар қад кўтармоқда. Газетхонлардан редакциямизга келаётган хат ва хабарларнинг кўпчилигида шу ҳақда ҳикоя қилинади.

«Уйчи районидаги «Уйчи» совхози қишлоқлари шаҳар тусини олмоқда — деб ёзади газетхон **К. Тўраев.** Кейинги 3-4 йил ичида бу ерда кўпгина уй-жой бинолари, акушерлик пункти, бешта дала шийпони қуриб битказилди. 15 километр йўлга шағал ётқизилиб, текисланди. 10 гектар янги боғ барпо этилди. Янги беш йилликда совхоз қишлоқларининг истиқболи янада порлоқ. 100 та уй-жой биноси, 5 та дала шийпони, 40 ўринли шифохона, 2 та акушерлик пункти, 3 та магазин, радиоузел, трактор парки, 410 ўринли клуб, марказлашган ошхона, чойхона сингари маданий-маиший бинолар қурилиб фойдаланишга топширилади».

Газетхонлардан **А. Қодиров, М. Абубакиров, Р. Нахатов, О. Шодмоналиев, Т. Пардаев, Ш. Маҳмудов, С. Усмонхўжаев, А. Аминов** ва бошқаларнинг хатларидан ҳам ана шундай маънони ўқийсиз.

Шу нарса қувончлики, қишлоқ меҳнаткашларига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш ҳам кун сайин яхшиланмоқда. Бунда харидорлар ҳурматини қозонаётган савдо ходимларининг ҳиссаси катта.

«Қоракўл районидаги Зиёрат қишлоқ Совети марказига жойлашган 1-озиқ-овқатлар магазинига мудирлик қилаётган Олтин Очилова ўзининг ишчанлиги ва чаққонлиги билан харидорлар ҳурматини қозонмоқда. У ойлик ва квартал товар оборот планларини ошириб бажармоқда», — деб ёзади **Ж. Бозоров.**

Газетхонлардан **О. Жалилов, М. Исаева** ўртоқлар Шофиркон район марказидаги нон магазинининг мудираси Саодат Шукурова, Андижон шаҳридаги «Ешлик» магазинининг ходимлари ҳақида илиқ сўзлар ёзиб юборишган.

БОСИЛМАГАН МАТЕРИАЛЛАР ИЗИДАН

ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛДИ

Ферма мудири М. Мингбоев ва бош чўпон Х. Ғаффоровлар ўз мансабларини суиистеъмол қилиб давлат мулкига хиёнат қилиб келаётган бўлсалар ҳам колхоз раҳбарлари кўриб кўрмасликка олаётирлар, деб редакцияга хат йўллабди Жданов номли колхозда истиқомат қилувчи Қ. Муҳаммадиев.

Хат текшириш ва чора кўриш учун Ургут район прокурорига юборилди. Район прокурорининг хабар беришича, хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Қорамолчилик бўйича ферма мудири М. Мингбоев ва колхознинг бош чўпони Х. Ғаффоровлар устидан жиноий иш қўзғатилиб, ҳозирда терговишлари олиб борилмоқда.

Колхоз правлениеси раиси Жамол Шарипов эса колхоз Уставини бузганлиги ва қишлоқ хўжалиги ишларининг орқада қолишига йўл қўйганлиги учун раислик вазифасидан четлаштирилди.

ТУРЛИ МАМЛАКАТЛАРДА

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР,

ҲАММАНИНГ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми жаҳон жамоатчилигининг зўр эътиборини жалб қилди. Пленумнинг иши тўғрисидаги хабарлар, пленум қабул қилган қарорлар чет эл матбуотининг саҳифаларида кўзга яққол ташланадиган ўрин эгалламоқда. «Партиянинг XXIV съездидан кейин КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев қилган доклад юзасидан пленум қабул қилган қарор хусусида айниқса кўп фикрлар баён этилмоқда.

◆ ВАРШАВА. «Трибуна люду» КПСС XXIV съездидан кейин КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида пленум қабул қилган қарорнинг тўла текстини босиб чиқарди. Польшада чиқадиган бошқа газеталар ушбу ҳужжатни муфассал баён қилиб берди. Матбуот таъкидлайдики, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукумати ленинча ташқи сиёсатни изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар. Бу сиёсат жаҳондаги ишларда Совет Иттифоқининг юксак даражада обрўли бўлишини таъминламоқда, социализм, барча прогрессив кучларнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда. Халқаро вазиятда халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги фойдасига бўладиган ўзгаришларга жиддий таъсир кўрсатмоқда.

◆ ПРАГА. КПСС Марказий Комитетининг пленуми Марказий Комитет Сиёсий бюросининг Европада кескинлик юмшатилишини таъминлашга, Европадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши ва ўзаро манфаатли ҳамкорлиги принциплари бундан кейин ҳам амалда қўлланилишига қаратилган фаолиятига юксак баҳо берди, деб ёзади «Руде право».

◆ БЕЛГРАД. КПСС Марказий Комитетининг пленуми КПСС ва Совет ҳукумати ўтказиб келаётган ташқи сиёсатга юксак баҳо берди. Бу ташқи сиёсатда империализмга қаттиқ зарба бериш ва революцион озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш ҳамиша ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшашини кўзловчи изчил йўл билан қўшиб олиб борилмоқда, деб ёзади «Политика» газетаси.

◆ ПАРИЖ. «Юманите» газетаси партия XXIV съездидан кейин КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида пленум қабул қилган қарорни баён қилиб, «Европада кескинликни юмшатиш, тинч-тотув яшаш ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик принципларини Европадаги мамлакатлар амалда қўллаши ҳозирги халқаро муносабатлар асосий проблемаларидан биридир», — деб таъкидлайди.

◆ РИМ. Италиянинг газеталари КПСС Марказий Комитети пленумининг ишини шарҳлаб, пленумда кўриб чиқилган масалалар ва қабул қилинган қарорлар муҳимлигини таъкидлайди. (ТАСС).

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ, 25 ноябрь, (ТАСС). Ҳиндистон бош министри Индира Ганди парламентнинг халқ палатасида кеча сўзлаган нутқида Ҳиндистон ҳеч қачон Ҳиндистон ярим оролидаги вазиятни кескинлаштиришга, Покистон билан можаро чиқаришга интилган эмас, деди. Покистон фавқулодда ҳолат эълон қилганлигига қарамай, деди Индира Ганди, Покистоннинг бундан буёнги агрессив ҳаракатлари бизни шунга мажбур қилмаса, биз бундай қадамни қўйишни ўзимизга эп кўрмаймиз.

Сўнгра Индира Ганди айтдики, 21 ноябрь куни Покистоннинг бронетанк қўшинлари кучли тўп ўти паноҳида Ҳиндистон территорияси ичкарисига кириб бориб, мудофаа позицияларига хавф солди. Икки ўртада бошланган жанг натижасида Покистоннинг 13 танки мажақлаб ташланди, деди бош министр.

Ҳиндистон ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари Покистоннинг учта реактив қирувчи самолётини яксон қилгани сингари, шу қуролли можаро ҳам маҳаллий характерга эга, деб таъкидлади Индира Ганди.

ШАРҚИЙ ПОКИСТОНДАГИ ЖАНГЛАР

ДЕҲЛИ, 25 ноябрь. (ТАСС). Ҳиндистон радиоси Шарқий Покистоннинг турли районларида қўзғолончиларнинг «Мукти Бахини» армияси партизанлари Покистон мунтазам армиясининг қўшинлари билан жанг қилаётганлигини хабар беради. Жессор ва Рангпур шаҳарлари атрофида шиддатли жанглар давом этмоқда. Шарқий Бенгалияни озод қилиш учун курашаётган қўзғолончи кучлар Силхет округи ичкарисига ҳам кириб бормоқдалар. Ҳиндистон радиоси эълон қилган маълумотларга қараганда, Покистон армиясининг қисмлари Жессор ва Куштаи округлари районларида каттагина территорияни аста-секин ўз назоратидан бой бериб қўймоқда.

ДЕҲЛИ, 25 ноябрь. (ТАСС). Ҳиндистон мудофаа министри Жагживан Рам кеча Оллоҳободда нутқ сўзлаб, Покистоннинг Ҳиндистон қўшинлари Шарқий Покистондаги давлат чегарасини бузиб ўтди, деган даъволарини яна бир марта рад қилди.

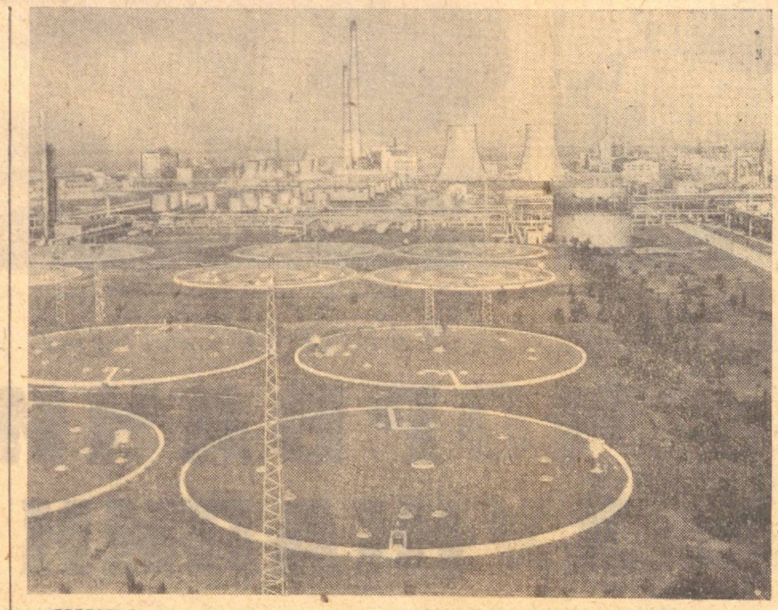

БОЛГАРИЯ. Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган Бургасдаги нефть-химия комбинати йилига бир неча миллион тонналаб нефтни қайта ишлаб чиқармоқда. У синтетик тола, полиэтилен, бензол, этилен, дихлорэтан заводлари учун хом ашёлар тайёрлайди. Суратда комбинат иссиқлик электр марказининг умумий кўриниши.

В. Мастюков фотоси, (ТАСС).

ИСРОИЛ. Тель-Авивлик милитаристлар босиб олинган араб ерларида тинч аҳолига нисбатан оммавий репрессияларни амалга ошириш йўлида ҳеч нарсадан қайтмаётирлар. Улар ўз армиялари сафини жиноятчилар ҳисобига тўлдиришмоқда. Яқинда Тель Монд турмасида ётган йигирма жиноятчи қамоқ муддатини ўтамасданоқ озодликка чиқди. Суратда: озодликка чиқарилган жиноятчилар кийим-бош ва қурол-яроғ оляпти.

Камера Пресс — ТАСС фотоси.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

◆ ЛОНДОН. Парламент стачкаларни қонундан ташқари ҳаракат деб эълон қилган эди. Ишчиларга қарши қаратилган шу қонунга қарамай, Англияда забастовка ҳаракати давом этмоқда. Лондон портида кемаларга юк ортиш ва тушириш тўхтаб қолди. Портдаги 4 минг ишчи иш ҳақининг оширилишини талаб қилиб бир кунлик забастовка ўтказди. Транспорт ишчилари ва малакасиз ишчилар касаба союзи Лондон ташкилоти иш ташлаганларни қўллаб-қувватлашини ва кемаларда иш бошланишига йўл қўймаслигини билдирди.

«Роллс-ройс» заводининг 6 мингдан ортиқ ишчилари Бристолда митинг ўтказиб бундан тўрт ҳафта илгари бошланган забастовкани давом эттиришга бир овоздан қарор қилдилар. Улар иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

◆ МАДРИД. Испания маъмурлари меҳнаткашларнинг иш ҳақини ошириш учун олиб бораётган курашини барбод этишга уриниб, жазо чораларини кучайтирмоқдалар. Барселонада металлургия заводининг иш ташлаган ишчиларига қарши полиция отрядлари юборилди. Давлатга қарашли «Уноса» компанияси шахтёрларининг забастовкаси қарийб 2 ойдан бери давом этиб турибди. Астурияга маъмурлар «хавфсизлик кучлари»ни ёрдамга чақирдилар ва иш ташлаганларни ёппасига ишдан бўшатиш билан таҳдид қилиб кончиларга ультиматум бердилар.

◆ РАВАЛПИНДИ. «Пакистон таймс» газетасининг хабар беришича, Ғарбий Покистоннинг Мултан шаҳрида сунъий ўғит ишлаб чиқарувчи фабриканинг бир ярим мингдан ортиқ ишчиси забастовка бошлади. Улар бўшатиб юборилган ишчиларнинг ишга қайта қабул қилинишини, иш ҳақининг оширилишини, медицина хизматининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар. Панжоб вилоятидаги 10 та касаба союзлари иш ташлаган ишчиларни қўллаб-қувватламоқдалар.

(ТАСС).

СПОРТ

ГУЛЯЕВНИНГ ИККИНЧИ ҒАЛАБАСИ

Халқаро шашка бўйича Тошкентда ўтказилаётган мамлакат чемпионатининг финал ўйинлари ярмидан ошди. Кейинги 9 — 10-тур мусобақалари муҳлислар эътиборини тортди. Бу сафар ҳам пешқадамликни қўлдан бермай келаётган Андрис Андрейко қимматли икки очкони қўлга киритди. Унинг В. Агафонов ва С. Маншин билан бўлган ўйинлари ғалаба билан тугади. Ҳозирча биринчи ўринга даъвогарлик қилиб турган М. Корхов М. Шавелни мағлубиятга учратиб, украин шашкачиси Л. Слободский билан ўйинни дуранг қилди.

Ўзбекистонлик С. Гуляев икки турда қўш очкони қўлга киритди. Тошкентлик шашкачи билан ўйинда Шавель билан ленинградлик В. Вейцман доғда қолишди. Иккинчи мезбон С. Давидов рақиблари Л. Ципес ҳамда Л. Залитис билан учрашувда очколарни тенг бўлди.

Ўн биринчи тур учрашувлари олдидан етти ярим очко билан А. Андрейко олдинда бормоқда. Ундан бир очко кам тўплаган Корхов иккинчи ўринда. Гуляев тўплаган очколар олтитага етди.

И. КУПЕРМАН,
халқаро гроссмейстер, жаҳон экс-чемпиони.

ҚОРОНҒИДА ТОПИШГАНЛАР

ПАМФЛЕТ

У суд маҳкамасидан жуда кеч чиқди. Ичини ит талар эди. Форт-Макферсон оқшоми хиралашгандай, одамлари эса телбалардай кўриниб кетди унинг кўзига. Йўқ, йўқ. Бўлиши мумкин эмас, — фиғони чиқарди унинг, — Наҳотки... Мени-я... Жонини жабборга бериб, қон кечиб келган мени-я. Йўқ. Пушаймон бўласанлар ҳали. Тавбаларингга таянтираман ҳаммаларингни...

— Ҳой, ҳой, капитан. Нима жин урди сизни? — Унинг қаршисида сигара тишлаганича тиржайиб, бир жаноб турарди. — Кимга бунча зуғум қиляпсиз? Нима гап ўзи?

Унинг дардини сўрайдиган одам ҳам бор экан-ку. Анча енгил тортгандай бўлди. Башанг кийинган жанобнинг бошидан оёғигача қараб чиқдида:

— Ким бўладилар, — деб қўйди.

— Гленн Тэрнер. Наҳотки эшитмаган бўлсангиз. Мени фақат Флоридада эмас, бутун штатларда яхши танишади. Хўш, ўзлари-чи?

— Менми? Мен Америкадаги минг-минглаб аламдийдаларнинг бириман.

— Ҳа, бизда аламдийдалар жуда кўп. Лекин улар ҳар хил. Масалан анави негр Жексон тумшуғини ҳамма ерга тиқишга ижозат бермаётганимиздан аламдийда бўлиб юрибди. Стенли бўлса, Вьетнамга бориб АҚШни ҳимоя қиласан деганимиздан ҳафа. Ҳарбий хизматга чақириқ қоғозини ҳам ёндириб ташлабди, шумтака.

— Ҳа, жаноб Тэрнер, мен сизни танимасам ҳам эшитганман, биламан. Сиз ҳам мени эшитган бўлсангиз керак. Капитан Эрнест Медина.

— А!! Ўша сизмисиз? Оббо шоввозей, оббо азаматей. Нега эшитмас эканман. Жуда эшитганман-да. Мен сиз билан фахрланаман. Ахир Сонгмида кўрсатган жасоратингиз тилларда достон бўлиб кетди-ку. Бир рота билан бутун бир қишлоққа қарши жанг қилибсизлар. Бу ҳазилакам гап эмас. Шахсан ўзингиз ютасини ер тишлатибсиз, шундай деб ёзишганди...

— Юздан бир оз ошиқроқ. Ротамдаги ҳамма йигитлар каллакесар эди. Улар ҳам бўш келишмади.

— Ҳар ҳолда командир сифатида ўрнак кўрсатибсизку! Қаттиқ қаршилик кўрсатишдими?

— Қаёқда дейсиз. Бизга партизанлар шу қишлоққа яширинган дейишганди. Борсак, ҳаммаси болалар, чолу кампирлар. Бир четдан отавердик. Вазифамиз шу эди.

— Ҳа-да. Буйруқ шу бўлгандан кейин бошқа иложингиз ҳам йўқ эди-да. Нега энди бунча фиғонингиз фалакка чиқяпти.

— Нега бўларди, ўша Сонгми қишлоғидаги болалару чол-кампирларни нега отиб ташладинг деб, мени ҳарбий судга беришибди.

— Йўқ. Бўлиши мумкин эмас. Ахир сен қаҳрамонлик кўрсатгансан-ку. Сени мукофотлаш керак. Суд қаерда бўлармиш?..

— Шу ерда, Форт-Макферсонда...

— Ғам ема бўтам, бу ерда танишим бор. Суд ҳайъатининг аъзоси полковник... Сен бор, кўнглингни чоғ қилиб юравер. Бу ёғини ўзим тўғрилайман. Ҳа, мабодо керак бўлиб қолсам, мана адресим, тортинмай, бемалол боравер.

— Раҳмат, жаноб...

Жаноб Гленн Тэрнер ўз ваъдасининг устидан чиқди. Орадан кўп ўтмай Жоржия штатининг Форт-Макферсон шаҳрида Жанубий Вьетнамдаги Сонгми жамоасини қонга белаган АҚШ армиясининг капитани Эрнест Медина устидан ҳарбий суд ўтказилди. Ана шу судда қонхўр Медина устига қўйилган айблар рад этилиб, уни оқлаб чиқишди. Суднинг айбланувчини оқлаш тўғрисидаги қарори ўқилганидан сўнг, суд аъзоларидан бири — полковник Роберт Нельсон судланувчини кўкларга кўтариб мақтади. Медина — ажойиб офицер, — деди у, — ҳарбий мартабасини давом эттирса бўлаверади. (Қаранг-а, флоридалик миллионер Гленн Тэрнер Мединани ҳимоя қилиш учун сарфлаган 25 минг доллар беҳуда кетмапти). Бироқ қотил қаттиқ хафа. У ўзини ўринсиз ҳақоратлашгани — судга беришганидан жуда норози. Рост-да бошлиқларнинг буйруғини бажарган одамни ҳам шунчалик хўрлашадими. «Мен авваллар ҳарбий формани фахрланиб кийиб юрардим. Энди бўлса бундай қилолмайман».

Яқинда капитан Медина истеъфога чиқаришларини сўраб ариза берди. Уни ҳарбий хизматдан катта тантана билан кузатишди. Ҳатто унга «армиядан фахр билан кузатилгани тўғрисида ёрлиқ» ҳам беришди.

Мана энди қотилликда донг чиқарган Медина ҳарбий формада эмас, граждан кийимида ялло қилиб юрибди. Унга ҳеч ким бармоғини бигиз қилиб «қотил!» ҳам демаяпти. Хозир у қайси соҳада ишласам экан, деб бош қотириб юрибди. Ахир энди Сонгмидагичалик шуҳрат қозониш қийин-да. Лекин кўнгли тўқ. Унинг ҳомийлари ишсиз қолдиришмайди. Ўша қоронғи кечада жонига аро кирган жаноб Глен Тэрнер уни ўз корхонасида яхшигина жойга таклиф этди. Дарвоқе, нимага у менинг ҳимоям учун шунча пул сарфлади, — дея ҳайрон бўляпти собиқ офицер. Ахир бу пуллар Вьетнамда тўкилган қонлар эвазига келганини туш кўрибдими?! Нима бўлса ҳам Медина икковини топиштирган ўша қоронғи кечадан чексиз хурсанд эди. Пес пес билан қоронғида топишади деб шуни айтадилар-да!

Файзи ШОҲИСМОИЛ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Меҳнатимиз, илҳомимиз — беш йилликка. 18.25 — Ахборот. 18.40 — Автоматика қурувчилар хизматида. 19.10 — Владимир Крючов куйлайди. Ўзбек тилида: 20.00 — Ахборот. 20.20 — Рус аёллари (адабий театр). 21.00 — Миллионлар ленинча университети. 21.15 — Концерт. 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.40 — МОСКВА. 17.45 — Мультфильмлар. 18.00 — Бадиий гимнастика мусобақалари. 18.45 — СССР Олий Совети депутатлари ҳикоя қиладилар. 19.00 — Концерт. 19.45 — Телефильм. 20.05 — Янгиликлар. 20.30 — Телеспектакль. 21.10 — Эстрада концерти. 22.35 — Хоккей: СКА (Ленинград) — ЦСКА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Врач маслаҳати. 20.20 — Музикали кўрсатув. 20.50 — Оғайнигарчилик ўз йўлида (бадиий фильм). 21.55 — Тўлқинда—02. 22.25 — Фильм-концерт.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/XI да Аяжонларим, 27/XI да Олтин девор.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 26/XI да Лақма, 27/XI да Хотинимнинг эри.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 26, 27/XI да Оқар сувлар.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Совет цирки усталарининг янги программаси (кеч соат 7 яримда; шанба кунлари кундуз 3 ва кеч 7 яримда; Якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади).

КИНО

Тимо Риннельтнинг ўғирланиши — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12, 3 ва кеч соат 6, 8.45 минутда), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 5 ва кеч соат 6, 9 да), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 2, 5 ва кеч соат 8 да).

Россия империясининг тожи ёки яна қўлга тушмас қасоскорлар ҳақида — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Йўқолган банкнотлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «СПУТНИК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Одиссея саргузаштлари — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 2, 4 ва кеч соат 6 да).

Жиноят қидирув инспектори — «ҲАМЗА» (кундуз ва кечқурун).

Дунё (ўзбек тилида): НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «КЎКЧА» (кундуз соат 12, 3 ва кеч соат 8.45 минутда).

Симон Боливар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Мен уни яхши билардим — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Павиан қамоқхонаси афсонаси — «КЎКЧА» (кундуз соат 5 ярим ва кеч соат 7 да).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ ОПЕРА СТУДИЯСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лирик-драматик сопрано, меццо-сопрано, лирик тенор, лирик-драматик тенор, лирик баритон.

Конкурс муддати 3 декабргача.

Ҳужжатларни қуйидаги адрес бўйича: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 31-уй, кадрлар бўлимига юборилсин. Телефон 33-82-08.

«СОЮЗУЗБЕКГАЗ» ТРЕСТИГА

(2-Виборг кўчаси, 12-уй)

кўчма механизациялашган колонналарда ишлаш учун 5-6 разрядли дипломли электр пайвандчилар, Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Сурхондарё, Қашқадарё, Фарғона, Бухоро, Андижон, Самарқанд, Наманган, Сирдарё ва Тошкент областларида газопровод қурилиши бўйича: катта бухгалтер-ревизор

КЕРАК

Ҳамма алоқадор ташкилотлар диққатига!

«Узэлектромонтаж» махсус трестининг таъминот контораси

ТУГАТИЛДИ

Шикоятлар 1972 йилнинг 1 январигача қабул қилинади.
Телефонлар: 91-48-60, 33-19-32.

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ МАДАДИ

ДАШТГА ҲУЖУМ

Қадимий даврларда Сурия ерлари ғоятда унумдор ва ҳосилдор бўлган. Экинзорлар, боғ-роғлар ўзининг саҳий бағрини очиб келган. Бироқ чет эллик келгиндиларнинг бу мамлакатга бостириб кираверишлари, қатор-қатор вайронгарчиликларни амалга оширишлари туфайли суғориш системалари бутунлай бузиб ташланди. Илгари унумдор бўлган ерлар саҳрога айланди. Қуёш қизиғида ерлар аста-секин ўз хусусиятини йўқотиб, қумликлар бағрига кўмилди, қип-қизил саҳрога айланди.

1946 йилда мустамлакачилик ҳукмронлигига чек қўйилгач, Сурия территориясида 300 минг гектардан сал камроқ ер суғорилар эди. Бу эса деҳқончиликка яроқли ерларнинг 5 процентини ташкил этарди. Кўпчилик суғориш системалари жуда ҳам оддий иншоотлардан иборат бўлиб, талабга жавоб бермас эди. Бу ёш Араб Республикаси мустақил тараққиёт йўлига ўтгандан сўнг ўз олдига қадимий даврларда серҳосил бўлиб келган ерларни яна экинзорларга айлантириш вазифасини биринчи галдаги вазифа сифатида олдинга сурди. Бу эса биринчи навбатда мамлакатда ирригация проблемасини ҳал қилиш зарурлигини тақозо қилди.

Ҳозир Сурияда ер ости ҳамда булоқ сувларини қидириб топиш, улардан фойдаланиш, суғориладиган майдонларни кенгайтириш юзасидан катта ишлар амалга оширилмоқда. Оқова сувларни йиғиш учун бир неча кичик тўғонлар қурилди, Наҳр — аль — Аси, Хабур ва Ярмуқ дарёларида учта йирик ирригация иншооти барпо этилди, эски суғориш системалари кенгайтирилди ва реконструкция қилинди. Бу тадбирлар амалга оширилгач, мамлакат территориясидаги суғориладиган ерлар майдони 600 минг гектарга етказилди.

Саҳрога бундай шиддаткор ҳужумнинг муваффақиятли боришида Сурияда ўтказилган аграр ислоҳот ҳар жиҳатдан кўмак берди. Бу ислоҳот туфайли деҳқонларга бир миллион гектарга яқин помешчик ерлари тақсимлаб берилди. Деҳқонлар кооперативларга аъзо бўлиб кирмоқдалар. Улар давлатдан ёрдам олишлари, ирригация тармоқларини кенгайтиришлари мумкин бўлиб қолди. Чунки якка хўжаликлар бундай катта ишларни бажаришга қодир бўлолмас эдилар.

Бизнинг мамлакатимиз Сурияга ирригация соҳасида катта ёрдам кўрсатмоқда. Совет мутахассислари Сурияда дарё сувларини, ер ости сув ресурсларини, сунъий ҳовузларни синчиклаб ўрганмоқдалар ва суғоришдаги бошқа резервларни қидириб топмоқдалар. Ана шу тадқиқотлар асосида янги суғориш системалари лойиҳалари ишлаб чиқилди.

Сурияликлар Совет Иттифоқи кўмагида Евфрат дарёсида қурилаётган улкан гидроузелга катта умид билан қарамоқдалар. Агар бу иншоот ишга тушадиган бўлса, мамлакатнинг бутун экономикаси тараққиётига ғоятда катта таъсир кўрсатади. Жумладан, мамлакатдаги суғориладиган ерларнинг территориясини икки марта ошириш имкониятини беради, араб деҳқонларининг турмушини анча яхшилайди. Бу ерда йирик механизациялашган хўжалик — давлат ва кооператив хўжалигини тузиш планлаштирилмоқда. Бундан ташқари янги аҳоли пункти барпо этиш мўлжалланмоқда. Бу ерда мактаб, касалхона, спорт иншоотлари қуриш белгиланаётир. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши оқибат-натижада Сурия халқининг социал тараққиёт йўлида тағин ҳам катта ўзгаришларни вужудга келтириш имкониятларини олға суради.

А. ОГОРОДНИКОВ,
АПН мухбири.

Г. В. БОСТАНЖОГЛО

1944 йилдан КПСС аъзоси, республика аҳамиятига молик шахсий пенсионер Георгий Васильевич Бостанжогло узоқ давом этган оғир бетобликдан кейин 25 ноябрда вафот этди.

Ўзининг бутун куч ва билимини республика қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ишига сарфлаган тажрибали, юксак даражада ўқимишли ходимлардан бири орамиздан кетди.

Г. В. Бостанжогло 1909 йилда Тошкент шаҳрида туғилди. Меҳнат фаолиятини 1926 йилдан бошлади. У 1946 йилдан бери совет раҳбарлик ишларида — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишлар мудирининг ўринбосари, Радиокомитет раисининг ўринбосари ва «Узглавконсерва» бошлиғининг ўринбосари бўлиб ишлади. 1954 йилдан эътиборан 16 йил мобайнида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси ўринбосари секретариатининг мудири бўлиб ишлади.

Георгий Васильевич қаерда ишламасин, у ўз вазифасига юксак масъулият ҳисси билан қаради, партиявий принципиаллик, меҳнатсеварлик, юксак интизом ва кишиларга нисбатан зийраклик ҳамда меҳрибонлик намуналарини кўрсатди.

Г. В. Бостанжогло катта хизматлари учун «Ҳурмат Белгиси» ордени билан, Совет Иттифоқи медаллари ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Ҳормас-толмас меҳнаткаш, ажойиб ўртоғимиз Георгий Васильевич Бостанжоглонинг ёрқин хотираси қалбларимизда доим сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Редактор ўринбосари
Х. ЁДГОРОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42, 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — №26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 330663, 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09.

А. — 274. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС — 64697. Р. 14604.